

LUŽEC

(Luschwitz) - 295 m n. m. - Rozptýlená osada v kotlině (Königsbachtal) Králova, dnes Lužeckým potoka (Königsbach) - zdrobnělina luhu - les, háj.

• *Gruss aus Luschwitz im Elbethal.* (Pozdrav z Lužce v Labském údolí.) - Snímek pořídil a světlotisk v Ústí n. L. vydal fotografický velkopodnikatel sedl v Tepličích (Teplitz) a Vidni, k. k. Hofphotograph Carl Pietzner (* 1853 Wriezen a. d. Oder [Retzka, Reka, Rzecka, Rieka] - † 24. [nebo 26.] 11. 1927 Vídeň [sebevraždou]), jeho ústecký ateliér (Vaničková [186? - 1933 Teichgasse, 1933 - 38 Rybníční - Teichgasse, 1938 - 45 Teichgasse] 907/13) vedl (v l. 1945 - 48 pověřen správou živnosti) Karl Pfitzner (* 1866 Jirkov [Görkau] - † 1944) - odesl. v neděli 20. 7. 1902.

R. 1164 v držení teplických benediktinek - řád, jehož 2. klášter v Čechách ustavila (1156 - 67) druhá česká královna (1158) Judita Durynská (* cca 1135 Wartburg - † 9. 9. po 1174 Teplice?), 2. chof Vladislava II. (* cca 1110 - † 18. 1. 1174 Meerane). K vlastnictví příslušel i Šachov (Klein Tschochau), Maškovice (Maschkowitz) či Mašovice (Mieschlowitz). Ve smlouvě (1411) vystupuje Mikuláš Cevciv z Lužce. Během husitských nepokojů (1420 - 34) jmění nabyl (kol. 1434) tepličtí pánové (k r. 1512 doloženo deskovým vkladem obnoveným 1542). Listina krále (1471 - 1516) Vladislava Jagellonského (* 1. 3. 1456 Krakov - † 13. 3. 1516 Budín) klášterní panství dědičně přiznává (1512) bratřím z Valdštejna, krom Lužce i Český Bukov (Böhmisch Pukau), Maškovice, Mašovice nebo Šachov. Za 30leté války (1618 - 48) ves 3x vypálili (1633) jezdcí náchodského feudála, aktera bělohorského debaklu, polního maršála (spolubojovník Valdštejn, jehož zradil), jímž nebyl nikdo jiný, než generál Ottavio kníže Piccolomini de Arragona, vévoda z Amalfi (* 11. 11. 1599 Florencie - † 11. 8. 1656). Berni rula (1654) zachycuje nepřítupnou obec o 12 staveních - 7 osedlých (6 potahů, 8 krav, 9 jalovic, ovce, 6 prasat, 6 koz), 3 chalupníky (2 potahy, kráva, 4 jalovice, 3 prasata, koza) a 2 zahradníky (2 krávy, koza) se špatnou kamentinou půdou; a 2 teplické díly spadající pod Světenice (Světéc - Schwaz) a Drahhov (Drakowa), ve světenickém sektoru působil kovář Kryštof Bohme, v druhém mlynář Jiří Hampl. R. 1666 náležela č. 2, 7 a 11 Trmčicím, poddani se živili chovem dobytka, obilnářstvím (žito) a sadařením (meruňky, broskve, švestky, jablka, hrušky i chmel - poč. 19. stol. vozily labské žluny sušené i čerstvé ovoce do zahraničí, nakládalo se i několik týdnů, ve vlnku podpalubí při plavbě přízvě dozrávalo). Kartograf J. K. Müller připomíná Luschitz (1720). Tereziánské katastru (1741 - 57) registrují 13 osedlých a 38,441 ha polí. I. (oferské) vojenské mapování (1764 - 68, rekt. 1780 - 83) prezentuje 10 sedláků, 19 chalupníků (zahradníků) a 3 koně (Luschitz 1783), Petruř mlyn (Peters M.) je psán samostatně.

V. 1. sv. monografie *Das Königreich Böhmen* (Praha 1833) uvádí J. G. Sommer (* 1872/3 Leuben - † 11./12. 11. 1848 Karlin), v kap. F i d e i c o m i b ≈ H e r r s c h a f t T e p l i t z (str. 154): L u s c h w i t z (Lusswice), ves s 2 obilnými mlýny na drobném labském přítoku, přifařeno k Českému Bukovu, 5 h VSV od Teplíc (a ½ h od nejbližší sousedni), 106 obyvatel a 13 stavení, z nichž 3 (s 23 lidmi) podléhá Trmčicím (par. 41, str. 181); v kap. I. H e r r s c h a f t T ũ r m i t z (str. 189): L u s c h w i t z na potoce lipovském (Spansdorfer Bach), 2½ h VSV od Předlic (par. 21, str. 192). V *Cisárských otiscích* z r. 1843 (*Lith. Krupf u. Winter Cl. 1846*) figuruje Luschowitz in Böhmen - Leitmeritzer Kreis - Bezirk Teplitz (1845: 23,35 ha roli + 40,49 s ovocnými stromy; 3,19 ha luk + 2,6 s ovocnými stromy a 1,86 s úžitkovým dřívím; 0,7 ha zeleninových + 2,06 ov. zahrád; 7,53 ha pastvin + 0,28 s ov. stromy a 6,56 s u. dřívím; 0,4 ha rybníků bez rákosu, 73,42 ha jehl. + 7,18 smíšených vysokokm. a 1,92 nízkokm. lesů [Bachflur, Winterseite], 0,3 ha holých skal, 1,24 ha potoků (č. 3,7 ha cest). II. Františkovo mapování (1836 - 52) vykazuje (Luschowitz) v teplické správě (Bezirk Hst. Teplitz) 14 stavení s ubytovací kapacitou pro 24 mužů (1847/8). *Popis Království Českého...* (J. G. Kalve, 1848, Praha) F. Palackého předkládá v odd. '26. Teplice, panství fideicom. Majitel: Edmund Kitzly i Aldringen. Obyv. něm. ...41. Lužec - Luschwitz - dom. 14, obyvn. 103' (str. 53). R. 1850 eviduje 83 občany a operát stabilního katastru (1860) sedláka (24,7 ha), 6 chalupníků (10,3 ha) a 6 domkářů (2 ha); v l. 1880 (19 domů se 104 lidmi) - 1950 sem patřily i Mašovice. V r. 1877 tu prosperovali 4 mlynáři (1 lisoval olej), 4 kupci s dřevem (2 obchodovali též obilím i ovocem) a 2 hostinští; r. 1934 již jen 2 mlynáři, kovář, krejčí a hostinský. Gymnaziální profesor (1913), archivář (1920) a okr. konzervátor (1922) PhDr. Franz Josef Umlauf (* 11. 7. 1883 - † 8. 11. 1967 Marl u. Bayreuthu) dodává: *Jestě před několika lety tu klapaly 4 mlýny: Königsmühle (u Lysé č. 25), téměř 300 let v rukou regionální mlynářské dynastie (Georg König [* 1642 - † 1697], Franz Anton König [* 1. 10. 1807 Lysá - † 19. 11. 1872 Lysá]), Schöbermühle a malebně hrázděná, žel již nefungující Fingermühle a Petermühle postaveny v r. 1811. Ten ovšem Karte des Kreises Aussig zveř. (1939) národně-socialistickým svazem učitelů (NS Lehrerbund) ve spolup. s Ústeckou okresní správou (Kreiswaltung Aussig) - vyd. Johann Künstler (* 1844 - † 1911), Česká Lípa (Böhmisch Leipa), kresba prof. H. Blumtritt, supervize Heinrich Lipser (* 29. 11. 1886 Ústí n. L. - † 1963 Offenbach am Main) - značí jako **Hampe M.**, což svádí k domněnce, že z něj za kariéru vyzrali mlynářské synky **Clemens Hampe**, jeden ze zakladatelů rakouské homeopatie a vynikající entomolog, jímž ale byl i mladší bratr **Hermann Hampe**. R. 1939 zde v 26 domech dlelo 119 obyvatel, na nádraží a poštou chodívali do Povrly, na faru do Č. Bukova, do školy v Mirkově (zal. 1906). Mnichovský krajský spolek *Heimatsfreunde Aussig* upozorňuje, že odtud pocházejí: neštěmický mlynář Ernst Scholz (* 1897 - † 18. 11. 1975 Dillingen); švec Stefan Steppan (? 1. 10. 1962 Klockow); Emma Kaschte, roz. Hahnel, (* 1900 - † 21. 9. 1972 Wetzlar); Ida Holfeld, roz. Weigend (* 20. 12. 1922 Lužec - Torgelow); Emmi Thorn, roz. Czastitz (* 1925 - † 10. 1. 2004 Bad Schwalbach); Anna Schöber, roz. Deutsch (* 1903 - † 23. 9. 1960 Lippstadt); Rudolf Deutsch (* 1935 - † 1. 9. 1975 Bad Schwalbach); z č. 2 Josef Wanny (* 1898 - † 23. 2. 1984 Markt Indersdorf); z hospody (č. 15) Herbert Kraut (* 1916 - † 30. 1. 1979 Mnichov), Anna, roz. Köcher (* 1891 - † 23. 10. 1964 Rückershausen) a Josef Czastitz (* 1895 - † 7. 8. 1972 Rückershausen); z č. 19 Josef Wanny (* 1899 - † 1. 11. 1978 Gerhardshofen) ad. Od r. 1950 zde existuje myslivecké sdružení Zálesák. *Nizký počet obyvatel obcí nemožno sestavit místní národní výbor. Do roku 1957 zanikly až dosud samostatné obec Budov (Budowe), Knínice (Kninitz), Liboňov (Liesdorf), Lužec, Malé Chvojno (Klein Kahn), Mašovice, Moravany (Morawan, Morwan), Němčič (Nemschen), Neštědice (Nesterstz), Podhoří (Deutsch Neudorf), Pohoří (Pohorz), Střížovice (Strizowitz), Šachov, Vitín (Wittine), Žďár (Saara).* - PhDr. Věra Hladíková (* 8. 5. 1957) - Okresní (jednotný) národní výbor Ústí n. L. (1944) 1945 - 1986 (1993) - Archiv města Ústí n. L., 2009.*

• Dr. Clemens Hampe (* 1802 Lužec - † 20. 7. 1884 Vídeň), lékař prince z Pauly - Franz de Paula von und zu Liechtenstein (* 25. 2. 1802 Vídeň - 31. 3. 1887 Vídeň).

Historii se věnují *Dějiny Povrly a integrovaných obcí 1186 - 1986* - Marta Cvrková, Vlastimil Jaroš, Vladimír Kaiser, Kristina Kaiserová, Milada Klancíková (Místní národní výbor Povrly, 1987). Nyní je *základní sídelní jednotka* - i s ostatními: Č. Bukov, Lysá, Maškovice, Šachov; **Mirkov (Mörkau)**, **Dolní Mirkov (Tittelsbach)**, **Blansko (Blankenstein)**; Neštědice, Mašovice; **Roztoky (Rongstock)**, **Slavošov (Schlabisch, Slabisch)** - části **Povrly (Pommerle, Pömmelerle)**, co jsou - stejně jako **Dobkovice (Topkowitz)**, **Jilové (Ober Elau)**,